

## Utvecklingspsykologi, 6 hp

### Anvisningar för delkurs inom Psykodynamiska teorier och metoder inom PDT (30 hp)

Psykoteraeututbildningen, PDT, höstterminen 2022  
Undervisning måndag förmiddag kl 9.00-11.45

#### Placering i utbildningen

*Psykoteraeutiska teorier och metoder inom PDT* styrs av en kursplan som är fastställd av styrelsen för Psykologiska institutionen och är giltig från och med höstterminen 2021 (se institutionens hemsida). Hela kursen består av *Psykodynamisk diagnostik, Utvecklingspsykologi, Behandlingsmetod och teknik, Metoder och tillämpningar med specifika pdt-format* samt *Teorier och metoder vid komplexa fall*. Delkursen *Utvecklingspsykologi* är förlagd till termin 3.

En del av undervisningen kan komma att genomföras på distans, vilket kommer att framgå av schemat.

#### Innehåll

Kursen innehåller genomgående en fördjupning från förväntade förkunskaper från grundläggande psykoterapiutbildning. Kursen avser att ge en fördjupad översikt av teori och empiri på det utvecklingspsykologiska området där relevansen för psykodynamisk psykoterapi med vuxna står i fokus. För att kunna följa kursen krävs grundläggande förkunskaper om anknytning, affekter och utvecklingspsykologi (se nedan). Repetera därför detta före kursstart.

#### Lärandemål

Efter genomgången kurs ska studenten ha uppnått:

- Fördjupade kunskaper om centrala utvecklingspsykologiska teorier som är särskilt relevanta för psykodynamiskt arbete med vuxna
- Fördjupad förmåga att förstå vuxet fungerande samt skeenden i psykoterapiprocessen i ljuset av modern utvecklingspsykologisk teori
- Fördjupad förmåga att diskutera och problematisera teori och empiri på det utvecklingspsykologiska området på ett nyanserat och kritiskt sätt

#### Delkursansvarig

Camilla von Below, lektor, fil.dr. i psykologi, lektor, leg. psykolog, leg psykoterapeut, handledarutbildad

## Kurskrav och examination

Som allmänt kurskrav gäller **obligatorisk närvaro** och **aktivt deltagande** i undervisningen genom inlämningsuppgifter och deltagande i diskussioner. Student som ej uppfyller närvarokravet på kurs, eller del av kurs, ges tillfälle att ta igen momentet vid nästkommande kurstillfälle.

Kursen examineras genom en individuell skriftlig salstentamen, till vilken kursdeltagarna skickar in frågor i förväg enligt anvisning och B) en fallfördjupning, som ska redovisas genom en skriftlig inlämningsuppgift.

Salstentamen examineras genom den sjugradiga betygsskalan och inlämningsuppgiften som godkänd eller icke godkänd.

För studerande som inte blivit godkänd eller fått restuppgift vid det ordinarie tentamensstillfället anordnas ytterligare tentamen i nära anslutning till det förra. Studerande som underkänts två gånger på delkurs har rätt att begära att annan examinator betygsätter kursen. Framställan härom kan göras till studierektor.

Ett slutligt betyg på kursen *Psykodynamiska teorier och metoder inom PDT* sker genom en sammanvägning av samtliga delkursers betyg i slutet av utbildningen. Ett slutbetyg förutsätter godkänt i alla delkurser. För att bli godkänd på denna specifika delkurs krävs uppfyllda kurskrav (se anvisningarna ovan). Examinationsuppgiften för denna delkurs bedöms enligt den sjugradiga betygsskalan nedan.

## Betygskriterier

### A – Utmärkt

Examinationsuppgiften har behandlats mycket väl, texten är koncentrerad och svaren synnerligen välformulerade. Svaren återspeglar utmärkt förmåga att gå från teori till praktisk tillämpning och vice versa. Litteraturen är integrerad i svaren på ett nyanserat och reflekterat vis. En välavvägd och kritisk diskussion förs utifrån litteratur, kursens undervisning samt egna erfarenheter.

### B – Mycket bra

Examinationsuppgiften har behandlats väl, texten är koncentrerad och svaren välformulerade. Svaren återspeglar god förmåga att gå från teori till praktisk tillämpning och vice versa. Litteraturen är integrerad i svaren på ett nyanserat och reflekterat vis. En problematiserande diskussion förs utifrån litteratur, kursens undervisning samt egna erfarenheter.

### C – Bra

Examinationsuppgiften har behandlats fullt acceptabelt och texten är sammanhängande och koncentrerad. Svaren återspeglar god förmåga att gå från teori till praktisk tillämpning och vice versa. Litteraturen är integrerad i svaren. En diskussion förs utifrån litteratur, kursens undervisning samt egna erfarenheter.

### D – Tillfredsställande

Examinationsuppgiften har behandlats tillräckligt väl. Svaren återspeglar förmåga att gå från teori till praktisk tillämpning och vice versa. En diskussion förs utifrån litteratur, kursens undervisning samt egna erfarenheter.

### E – Tillräckligt

Examinationsuppgiften har behandlats, men inte helt fullständigt. Svaren återspeglar något begränsad förmåga att gå från teori till praktisk tillämpning och vice versa. En diskussion förs utifrån litteratur, kursens undervisning samt egna erfarenheter, men vissa aspekter eller fördjupning saknas.

#### *Fx – Otillräckligt*

Examinationsuppgiften har behandlats ofullständigt och/eller tyder på vissa missförstånd. Diskussionen av litteratur, kursens undervisning samt egna erfarenheter i relation till frågorna är knapphändigt i en eller flera avseenden. (Åtgärd: restuppgift.)

#### *F – Helt otillräckligt*

Hela, eller väsentliga delar, av examinationsuppgiften är bristfälligt besvarad, tyder på missförstånd, eller är outvecklad. (Åtgärd: hela uppgiften görs om.)

### Allmän information om plagiat, fusk och otillåtet samarbete

Som en del i ditt ansvar som student ingår att känna till de regler som finns för examination. Utförlig information finns både på Psykologiska institutionens och Stockholms universitets hemsida [www.su.se/regelboken](http://www.su.se/regelboken). Lärare är skyldiga att anmäla misstanke om fusk och plagiat till rektor och disciplinnämnden. Plagiat och fusk blir alltid ett disciplinärende och kan leda till avstängning. Ett exempel på plagiat är att ordagrant eller nästan ordagrant skriva av en text (gäller även enstaka meningar) och inte ange varifrån detta kommer. Detta gäller även texter du själv skrivit tidigare (självplagiat). Till fusk räknas till exempel att ha med otillåtna hjälpmedel, som mobil, på prov. Att ha studiegrupper tillsammans är utvecklande och tidsbesparande, men när det kommer till examinationsuppgifter måste du vara noggrann med att arbeta själv (om inte annat tydligt anges) för att inte riskera att det ska räknas som otillåtet samarbete.

### Förkunskapskrav och litteratur för repetition av baskunskaper

Grundläggande utvecklingspsykologiska kunskaper, särskilt anknytning och affekter motsvarande

Havnesköld, L., & Risholm Mothander, P. (2009). *Utvecklingspsykologi (3:e upplagan)*, kap. 1-9 (s 13-224). Stockholm: Liber.

## Litteratur till samtliga moment utom Dissociation I, II och III:

von Below, C. (2020a). *Anknytning i psykoterapi*. Stockholm: Natur och Kultur.

von Below, C. (2020b). "We Just Did Not Get on". Young Adults' Experiences of Unsuccessful Psychodynamic Psychotherapy – A Lack of Meta-Communication and Mentalization? *Frontiers in Psychology*, online publication June 2020. Doi: <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.01243>

Dillmar, K. & Björklund, L. (2019). *Rum för livet – att hitta språk för verkligheten*. Varberg: Argument.

Duschinsky, R., Collver, J., & Carel, H. (2019). "Trust comes from a sense of feeling one's self understood by another mind": An interview with Peter Fonagy. *Psychoanalytic Psychology*, 36(3), 224-227. doi:<http://dx.doi.org.ezp.sub.su.se/10.1037/pap0000244>

Fonagy, P., Luyten, P., Allison, E. & Campbell, C. (2016). Reconciling psychoanalytic ideas with attachment theory. I: J. Cassidy & P.R. Shaver (red.), *Handbook of attachment: Theory, research and clinical implications*, 3:e utg (s. 780–804). New York: Guilford Press.

Fonagy P, Luyten P, Allison E, Campbell C. (2019). Mentalizing, Epistemic Trust and the Phenomenology of Psychotherapy. *Psychopathology* 52, 94-103. doi: 10.1159/000501526

Granqvist, P., Sroufe, A., ... Duschinsky, R. (2017). Disorganized attachment in infancy: A review of the phenomenon and its implications for clinicians and policy-makers. *Attachment & Human Development*, 19(6), 534–558.

Jemstedt, A. (2007) Det närvarande och frånvarande objektet. *Divan*, nr 1-2/2007, 74-87.

Luyten, P., & Fonagy, P. (2015). The neurobiology of mentalizing. *Personality disorders: Theory, research, and treatment*, 6 (4), 366-379.

Lyons-Ruth, K. & Jacobvitz, D. (2016). Attachment disorganization from infancy to adulthood: Neurobiological correlates, parenting contexts and pathways to disorder. I: J. Cassidy & P.R. Shaver (red.), *Handbook of attachment: Theory, research and clinical implications* (s. 667–695). New York: Guilford Press.

Miller-Bottomo, M., Talia, A., Safran, J., & Muran, C. (2018). Resolving Alliance Ruptures from an Attachment-Informed Perspective. *Psychoanalytic Psychology*, 35(2), 175–183.

Slade, A. (2016). Attachment and adult psychotherapy. Theory, Research, and Practice. In J. Cassidy & P. Shaver (Eds.), *Handbook of Attachment: Theory, Research and Clinical Implications* (3rd edition), pp 759-779.

Talia, A., Daniel, S.I.F., Miller-Bottomo, M., Brambilla, D., Miccoli, D., Safran, J. & Lingardi, V. (2014). AAI predicts patients' in-session interpersonal behavior and discourse: A "move to the level of the relation" for attachment-informed psychotherapy research. *Attachment & Human Development*, 16(2), 192–209.

Talia, A., Muzi, L., Lingardi, V. & Taubner, S. (2020). How to be a secure base: Therapists' attachment representations and their link to attunement in psychotherapy. *Attachment &*

*Human Development*, 22(2), 189-206.

Target, M. (2016). Mentalization within Intensive Analysis with a Borderline Patient. *British Journal of Psychotherapy*, 32(2), 202-214. doi:10.1111/bjp.12211. (Published online 21.4.2016.)

Podd/inspelning (momentet utvecklingspsykologi):

von Below, C: *Terapin som inte hjälpte*. UR play <https://urplay.se/program/205000-ur-samtiden-unga-vuxna-dagarna-2018-terapi-som-inte-hjalpte>

Bergsten, K: *Affektfokuserat arbete med unga vuxna*. UR play

<https://urplay.se/program/194141-ur-samtiden-unga-vuxna-dagarna-2016-affektfokuserat-arbete-med-unga-vuxna>

Norlén, A: *Små barn och trauma*. UR Play. <https://urplay.se/program/209176-ur-samtiden-varna-vara-yngsta-sma-barn-och-trauma>

Podd/inspelning (momentet existentiella frågor):

von Below, C: *Själens arenor*. Föreläsning vid Bibliotek Uppsala 2021.

<https://www.youtube.com/watch?v=4SPt2HbWX4g&t>

Dillmar, K: *Själens språk*. Föreläsning vid Bibliotek Uppsala 2021.

<https://www.youtube.com/watch?v=WMuOUHXa85s&t>

Eriksson, J: *Den omätbara själen*. Föreläsning vid Bibliotek Uppsala 2020.

<https://www.youtube.com/watch?v=xuzUE8HAGAw>

Kropp och själ, Sveriges Radio P1, 2019: *Bejaka ålderskrisen*.

<https://sverigesradio.se/avsnitt/1410945>

Litteratur till momentet Dissociation I, II och III (examineras ej på salsskrivning):

Bromberg, P.M. (2003). Something Wicked This Way Comes: Trauma, Dissociation, and Conflict: The Space Where Psychoanalysis, Cognitive Science, and Neuroscience Overlap. *Psychoanalytic Psychology*, 20, pp. 558-574.

Rotschild, D. (2009). On becoming One-Self. Reflections on the Concept of Integration as Seen Through a Case of Dissociative Identity Disorder. *Psychoanalytic Dialogues*, 19, pp. 175-187.

Stern, D.B. (2010). *Partners in Thought. Working with Unformulated Experience, Dissociation, and Enactment*. Routledge, New York/London, 256 sidor

Eventuellt kan artiklar tillkomma.

**Inför föreläsningar 12/9, 19/9, 10/10, 17/10 och 21/11: skicka in två frågeställningar utifrån litteraturen – sådant som är oklart för dig eller som du bedömer som särskilt viktigt.**

**Skicka in dem senast söndagen före föreläsningen kl 23.00 till [camilla.vonbelow@psychology.su.se](mailto:camilla.vonbelow@psychology.su.se).**

| Datum     | Tid         | Föreläsning                                                     | Lärare                              | Litteratur                                                                                                                                                                                          |
|-----------|-------------|-----------------------------------------------------------------|-------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 29/8      | 9.00-12.00  | Introduktion till uppsatsskrivande och egen forskningsfråga     | Bo Vinnars                          |                                                                                                                                                                                                     |
| 5/9       | 9.00-12.00  | Kursintroduktion. Utveckling, affekter och anknytning I         | Camilla von Below                   | von Below (2020a) kap 1, 2 och 4                                                                                                                                                                    |
| 12/9      | 9.00-12.00  | Utveckling, affekter och anknytning II                          | Camilla von Below                   | von Below (2020a) kap 3 och 5<br>Luyten & Fonagy (2015)<br>Duschinsky et al. (2019)<br>UR play-avsnitt med Katja Bergsten                                                                           |
| 19/9      | 9.00-12.00  | Utveckling, affekter och anknytning III                         | Camilla von Below                   | von Below (2020a) kap 6-8<br>Slade (2016)                                                                                                                                                           |
| 26/9      | 9.00-12.00  | Barn, trauma och fortsatt utveckling                            | Mårten Hammarlund                   | Duschinsky et al. (2019)<br>Granqvist et al. (2017)<br>Lyons-Ruth & Jacobvitz (2016)<br>UR play med Anna Norlén                                                                                     |
| 3/10      | 9.00-12.00  | Migration och psykoterapi<br>( <i>professionskurs</i> )         | Riyad al Baldawi                    | se schema för professionskursen                                                                                                                                                                     |
| 10/10     | 9.00-12.00  | Utveckling, affekter och anknytning IV                          | Camilla von Below                   | von Below (2020a) kap 9<br>Talía et al. (2014)<br>Talía et al. (2018)<br>Fonagy et al. (2019)<br>Miller-Bottome et al. (2018)                                                                       |
| 17/10     | 9.00-12.00  | Unga vuxna                                                      | Camilla von Below                   | von Below (2020b)<br>UR play-avsnitt med Camilla von Below                                                                                                                                          |
| 24/10     | 9.00-12.00  | Dissociation I                                                  | Gunnar Berggren                     | Stern kap 1-4                                                                                                                                                                                       |
| 31/10     | 9.00-12.00  | Dissociation II                                                 | Gunnar Berggren                     | Stern kap 5-7<br>Bromberg                                                                                                                                                                           |
| 7/11      | 9.00-12.00  | Dissociation III                                                | Gunnar Berggren                     | Stern kap 8-9<br>Rotschild                                                                                                                                                                          |
| 14/11     | 9.00-12.00  | KBT för psykodynamiska terapeuter<br>( <i>professionskurs</i> ) | Anna Mautner                        |                                                                                                                                                                                                     |
| 21/11     | 9.00-12.00  | Existentiella frågor i psykoterapi                              | Camilla von Below & Kerstin Dillmar | Dillmar & Björklund (2019)<br>SR play <i>Kropp och själ</i><br>Föreläsning (Youtube) med Kerstin Dillmar<br>Föreläsning (Youtube) med Johan Eriksson<br>Föreläsning (Youtube) med Camilla von Below |
| 28/11     | 9.00-12.00  | Tentamen                                                        | (Camilla von Below)                 |                                                                                                                                                                                                     |
| 5/12      | 9.00-12.00  | Falldragning<br>( <i>professionskurs</i> )                      | Anna Mautner & Camilla von Below    |                                                                                                                                                                                                     |
| 12/12     | 9.00-12.00  | Klinisk fördjupning I                                           | Camilla von Below                   | Artiklar enligt anvisning                                                                                                                                                                           |
| 19/12     | 13.00-16.00 | Klinisk fördjupning II                                          | Camilla von Below                   | Till nästa gång: skriv 3 sidor (1,5 radavstånd, Times New Roman, 12 punkter) om kliniska erfarenheter enligt anvisning, lämnas in på papper 14/1                                                    |
| 10/1      | 15.00-18.00 | Omtentamen                                                      |                                     |                                                                                                                                                                                                     |
| 13/1 2023 | 13.00-16.00 | Presentation av arbeten, evaluerings                            | Camilla von Below                   |                                                                                                                                                                                                     |

**Lärare på kursen:**

Camilla von Below, lektor, fil. dr., leg. psykolog och leg. psykoterapeut  
camilla.vonbelow@psychology.su.se

Gunnar Berggren, adjunkt, leg. psykolog och leg. psykoterapeut  
gunnar.berggren@psychology.su.se

Anna Mautner, leg psykolog och leg psykoterapeut  
anna.mautner@psychology.su.se

Mårten Hammarlund, leg psykolog. och leg. psykoterapeut, doktorand  
marten.hammarlund@psychology.su.se

Bo Vinnars, lektor, leg psykolog och leg psykoterapeut  
bo.vinnars@psychology.su.se

***Väl mött!***

Camilla von Below, delkursansvarig

Tel: 08 – 16 3838, camilla.vonbelow@psychology.su.se